

ธนาคารแห่งประเทศไทย

เรื่อง การปรับปรุงระเบียบและประกาศ ธปท. เกี่ยวกับระบบบาทเน็ต และ ICAS เพื่อให้สอดคล้องตาม พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560 และมาตรฐาน PFMLs

ความเป็นมา

1. พ.ร.บ.ระบบการชำระเงินฉบับใหม่ พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นการบูรณาการกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับระบบการชำระเงินมาไว้ในกฎหมายฉบับเดียว เพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระของผู้ประกอบการในการปฏิบัติตามกฎหมายหลายฉบับ เริ่มมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 16 เมษายน 2561 ที่ผ่านมา
2. ภายใต้ พ.ร.บ. ระบบการชำระเงินฉบับใหม่นี้ เมื่อวันที่ 16 เมษายน 2561 ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลผู้ให้บริการระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญ ซึ่งกำหนดให้ผู้ให้บริการระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญต้องกำหนดกระบวนการและพิธีปฏิบัติ รองรับกรณีที่สมาชิกถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์หรือพิพากษาให้ล้มละลาย
3. ในกรณีนี้ ธปท. จึงได้ปรับปรุงระเบียบและประกาศที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และกระบวนการให้ครอบคลุม กรณีผู้ใช้บริการระบบบาทเน็ต และ ICAS (ซึ่งเป็นระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญตาม พ.ร.บ. ดังกล่าว) เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการหรือกระบวนการล้มละลาย ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง และเป็นไปตามมาตรฐานสากล Principles for Financial Market Infrastructures (PFMLs)

สรุปสาระสำคัญของระเบียบและประกาศ

- 1) ร่างระเบียบและร่างประกาศ ธปท. ว่าด้วยการดำเนินการกรณีสมาชิกเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการหรือล้มละลาย อาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ. ธปท. พ.ศ. 2485 เพื่อระบุดำเนินการของการชำระเงิน (Payment Finality) และกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการเมื่อมีสมาชิกของระบบบาทเน็ต และ ICAS เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการหรือล้มละลาย
- 2) ร่างประกาศ ธปท. เรื่อง การกำหนดนิติบุคคลที่จะเข้าเป็นผู้ให้บริการบาทเน็ต อาศัยอำนาจตามระเบียบ ธปท. ว่าด้วยการบริการบาทเน็ต พ.ศ. 2549 แก้ไขข้อความคลุมเครือจากที่ระบุว่า “นิติบุคคลอื่นตามที่ ธปท. เห็นสมควร” เป็น “บริษัทหลักทรัพย์ ผู้ให้บริการหักบัญชี และผู้ประกอบธุรกิจระบบการชำระเงินภายใต้การกำกับ”

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ สรข. 1 /2561

ว่าด้วยการดำเนินการกรณีสมาชิกของระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญ
เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการหรือกระบวนการล้มละลาย

1. เหตุผลในการออกระเบียบ

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ซึ่งเป็นผู้ให้บริการระบบบาทเน็ต และระบบการหักบัญชีเช็ค ด้วยภาพเช็คและระบบการจัดเก็บภาพเช็ค ซึ่งถือเป็นระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงของประเทศตามพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560 ได้พิจารณาถึงความเสี่ยงพื้นฐานทางด้านการเงิน (Financial Risk) อันมีสาเหตุมาจากการที่สมาชิกที่เป็นผู้ใช้บริการระบบถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ และไม่สามารถชำระเงินได้ จึงกำหนดหลักเกณฑ์การคุ้มครองรายการการโอนเงิน และการชำระดุลที่ได้ดำเนินการก่อนเวลาที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ให้มีผลสมบูรณ์ ไม่สามารถเพิกถอน แก้ไข หรือกลับรายการได้ เพื่อมิให้เกิดความเสี่ยงทางด้านเครดิต (Credit Risk) และผลกระทบทางการเงินในวงกว้างที่อาจเกิดขึ้นกับสมาชิกที่เป็นผู้ใช้บริการระบบและผู้เกี่ยวข้อง

ธปท. จึงได้อออกระเบียบเพื่อกำหนดแนวทางของ ธปท. ซึ่งเป็นผู้ให้บริการระบบ และสมาชิกที่เป็นผู้ใช้บริการระบบ ในการดำเนินการในกรณีดังกล่าว เพื่อให้มีกรอบและหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและมีมาตรฐานเดียวกัน

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

3. ขอบเขตการบังคับใช้

ผู้ให้บริการบาทเน็ตตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการบริการบาทเน็ต พ.ศ. 2549 และธนาคารสมาชิกตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยระบบการหักบัญชีเช็ค ด้วยภาพเช็คและระบบการจัดเก็บภาพเช็ค

4. เนื้อหา

ข้อ 1 ในประกาศนี้

“ระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญ” หมายถึง ระบบบาทเน็ตและระบบการหักบัญชีเช็ค ด้วยภาพเช็คและระบบการจัดเก็บภาพเช็ค

“ธปท.” หมายถึง ธนาคารแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย

“สมาชิก” หมายถึง ผู้ใช้บริการบาทเนตตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการบริการบาทเนต หรือธนาคารสมาชิกตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็คและระบบการจัดเก็บภาพเช็ค

“รายการ” หมายถึง คำสั่งโอนเงินในระบบบาทเนต หรือข้อมูลและภาพเช็คที่รับและส่งผ่านระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็ค

ข้อ 2 ในกรณีที่สมาชิกยื่นคำร้องหรือถูกร้องขอต่อศาลให้พื้นฟูกิจการและศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอให้พื้นฟูกิจการ ถูกฟ้องล้มละลาย หรือถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ให้สมาชิกโดยผู้รับมอบอำนาจตามหนังสือมอบอำนาจแนบท้ายระเบียบนี้ ดำเนินการแจ้งให้ ธปท. ทราบทันที และรายงานสถานะของสมาชิกดังกล่าวตามแบบฟอร์ม “การแจ้งสถานะสมาชิกของระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญตามพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ.2560”

เมื่อ ธปท. ได้รับแจ้งแล้ว ธปท. จะแจ้งสมาชิกรายอื่นรวมถึงผู้เกี่ยวข้องทราบ

ข้อ 3 ในกรณีที่สมาชิกรายใดรายหนึ่งเข้าสู่กระบวนการล้มละลาย ให้สมาชิกรายดังกล่าวดำเนินการ ดังนี้

3.1 เมื่อสมาชิกทราบวันที่ศาลนัดพิจารณาคดีล้มละลาย ให้สมาชิกดำเนินการแจ้งวันและเวลาที่ศาลนัดให้ ธปท. ทราบทันที โดยในวันที่ศาลนัด ธปท. จะระงับการให้บริการชั่วคราวแก่สมาชิกรายดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ศาลนัดจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเสร็จสิ้น พร้อมกับแจ้งให้สมาชิกรายอื่นรวมถึงผู้เกี่ยวข้องทราบ

3.2 เมื่อศาลมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งในคดีล้มละลายของสมาชิกใดแล้ว ให้สมาชิกรายนั้นดำเนินการแจ้งคำสั่งศาลให้ ธปท. ทราบทันที เพื่อ ธปท. จะดำเนินการ ดังนี้

(1) กรณีศาลมีคำพิพากษายกฟ้อง หรือมีคำสั่งใด ๆ ที่ไม่ใช่คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สมาชิก ธปท. จะยกเลิกการระงับการให้บริการชั่วคราว และแจ้งให้สมาชิกรายอื่นรวมถึงผู้เกี่ยวข้องทราบ

(2) กรณีศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สมาชิก ธปท. จะระงับการให้บริการชั่วคราวกับสมาชิกรายดังกล่าวต่อไปจนกว่าศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น และแจ้งให้สมาชิกรายอื่นรวมถึงผู้เกี่ยวข้องทราบ

(3) กรณีศาลมีคำสั่งอันเป็นเหตุให้สมาชิกหลุดพ้นจากการพิทักษ์ทรัพย์ เช่น ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยกับการประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย ให้สมาชิกรายนั้นแจ้งคำสั่งศาลให้ ธปท. ทราบทันที โดย ธปท. จะยกเลิกการระงับการให้บริการชั่วคราวแก่สมาชิกรายดังกล่าว และแจ้งให้สมาชิกรายอื่นรวมถึงผู้เกี่ยวข้องทราบ

(4) กรณีศาลมีคำพิพากษาให้สมาชิกล้มละลาย ธปท. จะเพิกถอนการให้บริการแก่สมาชิกรายนั้น และแจ้งให้สมาชิกรายอื่นรวมถึงผู้เกี่ยวข้องทราบ

3.3 กรณีที่ศาลเห็นชอบด้วยกับการขอประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย แต่ต่อมาสมาชิกไม่สามารถปฏิบัติตามคำขอประนอมหนี้ดังกล่าวได้ เมื่อสมาชิกทราบวันที่ศาลนัดฟังคำพิพากษา ให้สมาชิกดำเนินการแจ้งวันและเวลาที่ศาลนัดให้ ธปท. ทราบทันที โดย ธปท. จะระงับการให้บริการชั่วคราวแก่สมาชิกรายดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ศาลนัดจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาเสร็จสิ้น พร้อมกับแจ้งให้สมาชิกรายอื่นรวมถึงผู้เกี่ยวข้องทราบ

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง หากศาลมีคำพิพากษาให้สมาชิกล้มละลาย ธปท. จะเพิกถอนการให้บริการแก่สมาชิกรายนั้น และแจ้งให้สมาชิกรายอื่นรวมถึงผู้เกี่ยวข้องทราบ

ข้อ 4 การดำเนินการของ ธปท. และสมาชิก กรณีสมาชิกใดรายหนึ่งเข้าสู่กระบวนการล้มละลายตามข้อ 3 เช่น การระงับการให้บริการชั่วคราว การยกเลิกการระงับการให้บริการชั่วคราว ตลอดจนการเพิกถอนการให้บริการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ ธปท. ประกาศกำหนด

ข้อ 5 รายการโอนเงินหรือชำระดุลที่ส่งเข้าระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญจะมีผลสมบูรณ์เมื่อ ธปท. ได้หักเงินจากบัญชีของสมาชิกผู้โอนและนำเข้าบัญชีของสมาชิกผู้รับโอนก่อนเวลา ที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สมาชิก โดยสมาชิกหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะไม่สามารถเพิกถอน แก้ไข หรือกลับรายการได้

ข้อ 6 สมาชิกต้องดำเนินการชักข้อมกระบวนการกรณีสมาชิกเข้าสู่กระบวนการล้มละลายตามข้อ 3 ร่วมกับสมาชิกรายอื่นและผู้เกี่ยวข้อง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ทั้งนี้ตามที่ ธปท. กำหนด

ข้อ 7 การแจ้งให้ ธปท. ทราบตามระเบียบนี้ ให้สมาชิกแจ้งไปที่ทีมสมาชิกสัมพันธ์ ฝ่ายการชำระเงินและพันธบัตร หรือตามที่ ธปท. ได้แจ้งเปลี่ยนแปลงในภายหลัง

ในการแจ้งให้สมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบตามระเบียบนี้ ธปท. จะแจ้งให้ทราบผ่านช่องทาง Broadcast E-mail SMS หรือช่องทางอื่นใดเพื่อให้สมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถทราบได้

ข้อ 8 ธปท. สงวนสิทธิ์ที่จะปรับปรุงแก้ไข เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงระเบียบ ประกาศ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องตามระเบียบนี้ได้ โดย ธปท. จะแจ้งให้สมาชิกทราบล่วงหน้า

ข้อ 9 ให้ถือว่าสมาชิกตกลงผูกพันและปฏิบัติตามระเบียบและข้อกำหนดอื่นใด ที่ออกตามระเบียบนี้

5. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 23 เมษายน 2561

(นายวิรไท สันติประภพ)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ส่วนพัฒนาธุรกิจการเงินและพันธบัตร ฝ่ายการชำระเงินและพันธบัตร
โทรศัพท์ 0 2283 5056

แบบฟอร์มการแจ้งสถานะกรณีสมาชิกของระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญ
เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการ หรือกระบวนการล้มละลาย

วันที่ เดือน พ.ศ.

ตามที่ข้าพเจ้า (ชื่อสมาชิก)
ชื่ออังกฤษ ในฐานะ

- ☐ ผู้ใช้บริการบาทเน็ต และ/หรือ
☐ ธนาคารสมาชิกของระบบ ICAS

ได้ทำหนังสือแสดงความตกลงตามระเบียบว่าด้วย การดำเนินการกรณีสมาชิกของระบบการชำระเงิน
ที่มีความสำคัญเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการหรือกระบวนการล้มละลาย ข้าพเจ้าขอแจ้ง ธปท. ทราบว่า

ข้าพเจ้า

- ☐ ยื่นคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการและศาลรับคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการ
☐ ถูกผู้อื่นร้องขอต่อศาลให้ฟื้นฟูกิจการและศาลรับคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการ
☐ ถูกฟ้องล้มละลาย
☐ ศาลนัดพิจารณาคดีล้มละลาย วันที่ เดือน พ.ศ.

เวลา สถานที่

☐ ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์หรือพิพากษาให้ล้มละลาย เมื่อวันที่ เดือน
..... พ.ศ. เวลา

☐ ศาลมีคำสั่งอื่น (ระบุ)
เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. เวลา

พร้อมนี้ ข้าพเจ้าได้แนบคำร้อง/คำพิพากษา/คำสั่งศาล หรือหลักฐานอื่นๆ ตามสำเนา
ที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(.....)
เพื่อสถาบัน

หมายเหตุ ลงนามโดยผู้มีอำนาจลงนามตามหนังสือรับรองกระทรวงพาณิชย์

วิธีการจัดส่งเอกสารให้ ธปท. :

ทีมสมาชิกสัมพันธ์ ฝ่ายการชำระเงินและพันธบัตร

ที่อยู่: อาคาร 2 ชั้น 4 ธนาคารแห่งประเทศไทยบางขุนพรหม กรุงเทพฯ 10200

อีเมล: PBD-MemberRelationsTeam@bot.or.th

โทรศัพท์: 0 2283 5055

โดยสแกนแบบการแจ้งดังกล่าวและส่งให้ ธปท. ผ่านทางอีเมลหรือช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ ธปท. กำหนด โดยทันที พร้อมทั้งจัดส่งเอกสารต้นฉบับให้ ธปท. ในภายหลัง

หนังสือแสดงความตกลง
การดำเนินการกรณีสมาชิกของระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญ
เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการหรือกระบวนการล้มละลาย

ทำที่.....

วันที่.....

ข้าพเจ้า.....(ชื่อสถาบัน).....ได้ทราบและเข้าใจข้อความตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการดำเนินการกรณีสมาชิกของระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการหรือกระบวนการล้มละลายโดยละเอียดตลอดแล้ว มีความประสงค์จะผูกพันตนตามระเบียบดังกล่าวสำหรับสมาชิกที่เข้าสู่กระบวนการล้มละลาย ตามรายละเอียดดังนี้

1. ข้าพเจ้าตกลงผูกพันตนและยินยอมปฏิบัติตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการดำเนินการกรณีสมาชิกของระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการหรือกระบวนการล้มละลาย รวมทั้งประกาศแนบท้ายระเบียบที่มีผลใช้บังคับอยู่ในขณะนี้และที่จะแก้ไขเพิ่มเติมหรือข้อกำหนดอื่นใดของ ธปท. เกี่ยวกับการดำเนินการกรณีสมาชิกเข้าสู่กระบวนการล้มละลายที่จะมีขึ้นในภายหน้าทุกประการ

2. ข้าพเจ้ายินยอมให้ ธปท. ดำเนินการระงับการส่งธุรกรรมและยกเลิกรายการที่ยังไม่ประมวลผลทั้งหมด รวมถึงรายการที่รอชำระดุลที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกที่เข้าสู่กระบวนการล้มละลาย

ข้าพเจ้าจะไม่เพิกถอนความตกลงตามหนังสือนี้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจาก ธปท. เป็นลายลักษณ์อักษร

ลงลายมือชื่อ.....

(.....)

ผู้มีอำนาจลงนาม

เพื่อ.....

หมายเหตุ ลงนามโดยผู้มีอำนาจตามหนังสือรับรองกระทรวงพาณิชย์ พร้อมแนบสำเนาหนังสือรับรองกระทรวงพาณิชย์และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีอำนาจลงนาม หรือสำเนาหนังสือเดินทางของผู้มีอำนาจลงนามกรณีเป็นสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ

หนังสือมอบอำนาจ

ทำที่.....

วันที่.....

ตามหนังสือแสดงความตกลงของข้าพเจ้า.....(ชื่อสถาบัน).....
ลงวันที่.....ซึ่งได้ตกลงผูกพันตน
 และยินยอมปฏิบัติตามระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการดำเนินการกรณีสมาชิก
 ของระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการหรือกระบวนการล้มละลายนั้น

ข้าพเจ้าขอมอบอำนาจให้บุคคลตามรายชื่อในหนังสือนี้เป็นผู้ดำเนินการแทนข้าพเจ้า
 ในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ลงนามในหนังสือแบบฟอร์มการแจ้งสถานะกรณีสมาชิกของระบบการชำระเงิน
 ที่มีความสำคัญเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการหรือกระบวนการล้มละลาย ในกรณีที่ข้าพเจ้าไม่สามารถ
 ดำเนินการได้ด้วยตนเอง

2. ลงนามในเอกสารอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วย
 การดำเนินการกรณีสมาชิกของระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการหรือ
 กระบวนการล้มละลาย

<u>รายชื่อผู้รับมอบอำนาจ</u>	<u>ตัวอย่างลายมือชื่อ</u>	<u>เงื่อนไข</u>	<u>โทรศัพท์</u>
1.			
2.			
3.			
4.			

การใด ๆ ที่ผู้รับมอบอำนาจได้กระทำไปให้มีผลผูกพันข้าพเจ้าทุกประการ และข้าพเจ้า
 จะไม่เพิกถอนการมอบอำนาจตามหนังสือนี้ เว้นแต่การเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงบุคคลผู้รับมอบอำนาจ
 ซึ่งข้าพเจ้าจะแจ้งให้ ธปท. ทราบล่วงหน้าเป็นหนังสือ

ทั้งนี้ การมอบอำนาจดังกล่าวให้มีผลตั้งแต่วันที่.....เป็นต้นไป

ลงลายมือชื่อ.....

(.....)

ผู้มีอำนาจลงนาม

เพื่อ.....

หมายเหตุ ลงนามโดยผู้มีอำนาจตามหนังสือรับรองกระทรวงพาณิชย์ และติดอากรแสตมป์ผู้รับมอบอำนาจ
ท่านละ 30 บาท